

Karar: Çevre kazandı

Kent merkezine 5 kilometre, toplu konutlara 1-2 kilometre uzaklıktaki Arapdağı Altıntepe’de işletilmek istenen altın madenine verilen ruhsatın iptalini danıştay onayladı. Haber ekibi olarak davayı yürüten Ege Çevre ve Kültür Platformu’nun

(EGEÇEP) Avukatı Hatice Hande Atay ile konuştuk. Altın madenine karşı 2 dava açtıklarını belirten Atay: “Gelen tepkiler ve araştırmalar sonucu Bostanlı havzasında olan yerin, koruma altında olduğundan dolayı davaları açma

kararı aldık. İşletme ruhsatına karşı Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığına ve ikinci sınıf iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olarak İzmir İl Özel İdaresine davalar açtık. 2 davayı da EGEÇEP olarak yürüttük” dedi.

> 7. sayfada

Haziran2014 Sayı41

twitter.com/ieu_univers | facebook.com/ieu.univers | youtube.com/ieunivers

univers.ieu.edu.tr

Ünivers

İEÜ İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi

Yatağan'dan işçi manzaraları

Özelleştirmenin bir devlet politikası olarak hayatımıza girmesi, işçi güvenliği ve hakları konusunda pek çok soruyu da beraberinde getirdi. Türkiye'nin farklı bölgelerinde özelleştirmeye karşı yapılan eylemlerin sayısı hızla artarken, Yatağan enerji ve maden işçilerinin özelleştirmeye karşı verdikleri mücadele ise Türkiye’de son dönemde görülmüş en uzun soluklu direniş olma özelliği taşıyor. Özelleştirmeyi kabul etmemekte kararlı olan Yatağan işçilerinin 250 günü aşan direnişi ana akım medyada yer bulamasa da, Yatağan işçileri özelleştirmeyi kabul etmemekte kararlı. Yatağan işçileri için bir kültür haline gelen direniş durumunu 1997 ve 2000’li yılların başlarında da görmek mümkün. Biz de Ünivers ekibi olarak bu gelenek haline gelen direnişin sebeplerini konuştuk.

Dostluk kazandı

Bundan 84 yıl önce Karşıyaka ile Lailapas arasında oynanan maç 3.dakika oynanırken yağmur nedeniyle yarım kalmıştı yarım kalan maç 10 Mayıs 2014 günü tekrar oynandı.

> Spor ekinde

Sanat sokakta

Disiplinler arası Katılım ve Kamusal Alanlar projesi'nin bu yıl sonuncusu 6 – 17 Mayıs tarihleri arasında yaşar İzmir’de düzenlendi

> 2. sayfada

Asla kader değil

Soma’da gözaltına alınmadan önceki gece ÇHD Başkanı Selçuk Kozağaçlı ile üç günlük çalışmalarının sonuçlarını konuşmuştu.

> 3. sayfada

Afrika kaynıyor

Ortadoğu’da uzun yıllardır süren din ve mezhep temelli çatışmalar, Afrika kıtasının en temel sorunlarından biri haline geldi.

> 6. sayfada

Ergene’de temizlik

Marmara Bölgesi’nde yer alan Ergene Nehri’nde kirlilik had safhada. Türkiye’nin en verimli toprakları, kimyasal atıkların kirlettiği bu nehirle besleniyor.

> 7. sayfada

Dünya Soma’yı acıyla tanıdı

Manisa’nın Soma ilçesinde, Soma Holdinge bağlı Karanlık-dere Maden Ocağı’nda 13 Mayıs tarihinde yaşanan patlama sonucu resmi rakamlara göre 301 maden işçisi hayatını kaybetti. Facianın nedeni bir taraftan trafo olarak gösterilirken, diğer taraftan ise bölgede bulunan-

lar bunun gerçek olmadığını, maden içerisindeki metan gazı oranının yüksek olmasından dolayı kaynaklandığını ifade etti. Patlama tarihinden bugüne kadar yaşanan facia ile ilgili Soma Belediyesi ve Başkanı tarafından bir açıklama yapılmadı.

> Soma ekinde

Şampiyon Altınordu

Son yıllarda adından sıkça söz ettiren Bucaspor altyapısının mimarı Seyit Mehmet Özkan önderliğinde startını verdiği yapılanmayla yeni bir soluk ve ivme kazanan Altınordu, yeni yönetimi ve teknik heyetiyle iki sezon üst üste şampiyon olarak gelecek sezon Ptt 1.

Lig’de mücadele etmeye hak kazandı. Şeytanlar, geniş zamana yaydıkları 1. Lig hayallerine beklemedikleri kadar erken ulaşmış oldu. 81 puanla şampiyon olan İzmir ekibi, 77 gol atarak ligin en golcü takımı ünvanını Ankaragücü ile paylaştı.

> Spor ekinde

“İzmir’in kültürü etkiledi”

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen, Göthenburg Üniversitesi Müzik ve Drama Akademisi tarafından koordine edilen, 10 Avrupa şehrinden 12 Üniversitenin 30 öğrencisinin ve 15 eğitmeninin katıldığı 3 yıllık bir disiplinlerarası sanat projesi olan “Kamusal Alanlarda Disiplinlerarası Katılım” (Interdisciplinary Involvement at Community Spaces - IICS) son yılında İzmir’de düzenlendi

Mehmet Ali Yemişçigil

Bu yıl Yaşar Üniversitesi’nin ev sahipliğini yaptığı “Kamusal Alanlarda Disiplinlerarası Katılım” projesi, 6 – 17 Mayıs tarihleri arasında İzmir’de yapıldı. Birbirinden farklı 6 alanda gerçekleştirilen proje Pasaport Vapur İşkesesi,

Sevgi Yolu kitap ve takı standları, Kızlarağası İş Hanı, Cafe Del Mundo – Varuna Gezgin, İzmir Milli Kütüphaneye İzmir Agorası’nda gerçekleştirildi. Projenin sonundaki nihai sanatsal ürün kadar, öğrencilerin bu disiplinlerarası üretim dahilindeki deneyimledikleri eğitimsel ve sosyal süreçler de projenin hedefleri arasında yer alıyor.

Proje yürütücüleri Yaşar Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarım Bölümünde Araştırma Görevlisi Emre Yıldız ve Müzik Bölümünde Öğretim Görevlisi Payam Gül Susanni, projenin amacını ise şöyle açıklıyor: “Gruplardaki öğrencileri farklı disiplinlerden seçiliyor. Bu öğrenciler de ilk defa biraraya gelip ortak proje üretiyorlar.

Her grubun başındaki iki öğretim görevlisi projeyi doğrudan yönetmek yerine öğrencilere danışmanlık yapıyorlar. Projelerin sahipleri öğrenciler ve bunu nasıl ve hangi disiplinlerarası yaklaşımla uygulayacaklarına da kendileri karar veriyorlar. Her grup kendi farklı dinamiği ve çoklu disiplinleri ile çalışıyor. Bu noktada aslında projelerin uygulanış şekilleri ve mekanların yapısı da çok büyük önem arz ediyor. Bizim kuralımız, seçilen yerlerin dinamiklerine kesinlikle saygılı davranıp onu sanatsal bir şekilde yorumlayan bir proje olması. Örneğin, Agora’da çalışırken oranın kendi kurallarına tamamen uyduk. Kamusal mekanların işleyişini bozmadan ihya ediyoruz.” İlan edilen ulusal yas durumuyla projeler güncellendi. Yıldız, “ İlk olarak 2012’de Göteborg’da gerçekleşen IICS, sonraki sene ise İrlanda’da Cork kentine misafir oldu. İzmir

ise öğrenciler ve eğitmenler arasında en verimli sene olarak telaffuz edildi. Bu proje ev sahibi olarak bize de çok şey öğretti. Kendi şehrimize ilk defa gelen yabancı birinin gözünden bakmayı öğrendik. Yabancı öğrenciler özellikle İzmir’in zengin ve katmanlı kültüründen çok etkilendiler. Projenin ikinci yarısının ortasında Soma faciası için ilan edilen yas ile bazı öğrencilerin çalıştıkları projeler de değişti, güncellendi. Hal-kımızın o andaki hassasiyet ve üzüntülerine projeleri ile ortak oldular” dedi. Projeye öğrenci olarak katılan Yaşar Üniversitesi dördüncü sınıf müzik öğrencisi Deniz Gülfırat, sanatın farklı dallarının böyle bir projeye bir araya gelmesinin önemine dikkat çekerek: “Müziyen olarak ressamın gözünden aynı yere bakarak ortak bir yorum katmak bana bir çok şey kazandırdı” dedi.

Fotoğraf: Emre Yıldız

Mahallenizi kim yönetiyor?

Urban-tank ekibi, 11 Mayıs’ta Güzelyalı Parkı’nda “Mahallende Ne kadar Söz Sahibisiniz?” adlı bir etkinlik düzenledi. Etkinliğe katılan yaklaşık 500 kişi, çamaşır iplerine mandallarla kağıtlar asarak yaşadıkları mahallelerle ilgili duygu, şikayet, istek ve önerilerini yazdı

Burak Karayalçın
Fatma Nihan Turgut

Urban-tank ekibi, ‘Yaşadığımız yerde söz sahibi olmak bizler için ne kadar önemli?’ sorusunu mahalle sakinlerine üzerinde yalnızca ‘mahalle(m)...’ yazılı kağıtlarla yönelterek bir sonuca ulaşmaya çalıştı. Ekip, katılımcılardan çok farklı tepkiler aldıklarını söylüyor. Veriler kelimelerin kullanım sıklığı, cinsiyet ve yaş üzerinden analiz edilmeye devam ediyor. Ancak şimdilik çıkarılan sonuç, mahalle sakinlerinin çamaşır iplerine mandallarla astıkları kağıtları daha çok duygu, şikayet, istek, öneri belirtme amacıyla ve de ilginç bir şekilde diğer mahalle sakinleriyle haberleşme aracı olarak kullanmaları.

Kimdir bu ‘Urban-tank’?

Urban-tank, kentlilerin yaşadıkları kente ilişkilerini esas alarak araştırmacı ve müdahaleci projeler üreten bağımsız bir tasarım ve düşünce platformu olarak geçtiğimiz sene Eylül ayında Tuba Doğu ve Melis Varkal tarafından kuruldu. Kollaboratif bir organizasyon

olma hedefiyle Urban-tank, geliştirdiği projeler bünyesinde farklı ekiplerle ilerleme hedefi taşımakta. Örneğin yakın zamanda gerçekleştirdikleri Mahalle(m) etkinliğini mahalle derneği üyeleri, mimar ve planlamacılar tarafından oluşan 7 kişilik bir ekip gerçekleştirdi. Ekip, Deniz Balık, Gökhan Balık, Tuba Doğu, Sabri Özazar, Gizem Özmen, Melis Varkal, Nazlı Yatağan ve Özge Zafer’den oluşuyor.

“Çamaşır asma eyleminden yola çıktık”

Urban-tank ekibinden Tuba Doğu düzenledikleri etkinliğin çıkış noktasını şu şekilde anlatıyor: “Mahalle(m)” projesine geçtiğimiz sene bir araştırma projesi olarak başladık. Yaşadığımız kente yaşam alanlarımızla kurduğumuz ilişkileri anket ve video yöntemleri ile sorgularken, bu düşünceler “neden fiziksel bir ortam üzerinden ifade edilmesin?” dedik ve “çamaşır asma” eyleminden ilham alarak, katılımcıların aktif rol üstlenmeleriyle şekillenecek bir enstalasyon hedefledik. Bu tarz bir müdahale için ise Güzelyalı Mahallesi’ni seçtik. Bu seçimde Güzelyalı Mahal-

Fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

lesi’ndeki gelişmiş ve köklü mahalleli ilişkisi ve halihazır mahalle organizasyonlarının varlığı etkili oldu”.

Projeler devam edecek

Güzelyalı Mahallesi’nde gerçekleştirilen etkinlik, Mahalle(m) projesinin yalnızca bir aşaması. Urban-tank Ekibi bu projeyi farklı yöntemlerle, farklı ma-

hallerde devam ettirmeyi ve de geliştirmeyi düşünüyor. Bununla birlikte “Kent Boşlukları” başlığı altında Mart ayında gerçekleştirdikleri ve kentlerde atıl ve kayıp alan olarak tanımlanan viyadük altlarını kendisine dert edinen #viyadükaltındaneolmaz atölyesi gibi çalışmalar da ekibin gündeminde. Ekip, “Yakın zamanda

farklı ölçeklerdeki kentsel boşluklar için fikir üretmek adına ‘kent içerisinde tanımsız ve atıl kalan mekanlar kamusal alan kapsamında yeniden tanımlanabilir mi?’ sorusunu sormaya devam edeceğiz” diyor. Urban-tank Ekibini www.urban-tank.org ve [facebook/theurbantank](https://www.facebook.com/theurbantank) üzerinden takip edebilirsiniz.

Tek tip internet haberciliği mi?

İnternet haber sitelerinin Basın Kanunu kapsamına alınmasını öngören kanun tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunuldu. Kanun'ndaki haber ve fotoğraf ajansları ibaresine internet haber siteleri de eklenerek, haber sitelerinin çalışanları da aynı kapsama alınıyor

Aşkın Pazarcıklı

Tasarı ile internet haber siteleri Basın Kanunu kapsamına alınıyor. Aynı zamanda süreli yayın tanımına internet haber siteleri de ekleniyor ve internet haber sitesinin tanımı, "İnternet ortamında haber ya da yorum niteliğinde yazılı, görsel ve işitsel içeriklerin sunumunu yapan süreli yayın" olarak belirleniyor.

Künye olmak zorunda

İnternet haber sitelerine sahibinin, varsa temsilcisinin veya sorumlu müdürünün adları, adresleri, haber sitesinin faaliyet gösterdiği işyeri ile yer sağlayıcının adı, adresi ve ticari ünvanı, kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulunma zorunluluğu getiriliyor. İnternet haber siteleri yayınlama

dıkları içerikleri, doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde 6 ay süreyle muhafaza edecek ve gerektiğinde, talep eden yetkili mercilere teslim edilmesi mecbur olacak.

Bu sitelerin yayını durdurulursa, erişimi engellenirse veya içerik çıkarma ile ilgili bir soruşturmaya başlanırsa, bu siteler için sağlanacak resmi ilan, reklam ve basın kartı hakkı kaldırılacak. İnternet haber sitesi sorumlu müdürü, hazırlanan düzeltme ve cevabı, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve tezkip başlığı altında bir hafta süreyle yayınlanacak.

Her içerikten site sahibi sorumlu

Tasarı ile haber sitesinde içerikler kullanıcılar tarafından yükleniyorsa ve bu içerik hukuka aykırı ise kimin sorumlu olacağı konusunda Basın Kanunu böyle bir ayırım yapmamış. Buna göre sitede yayınlanan her içerikten

yer sağlayıcı sorumlu (site sahibi). Fakat internet kanununa göre hukuka aykırı içerikten içerik sağlayıcı sorumludur.

Yayın durdurma cezası yok

Gazete ve dergi gibi süreli Haber siteleri, yayınlara Basın Kanunu'na göre belirtilen beyanname yükümlülüğünü yerine getirmemeleri halinde uygulanan yayın durdurma cezası tabi olmayacak. Yayın durdurma cezası sebeplerinin ortaya çıkması, Basın Kanunu gereğince erişimin engellenmesi veya içeriğin yayından çıkarılmasını gerektiren durumlar nedeniyle sorumlular hakkında adli makamlarca ko-

vuşturma başlatılması veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılık durumlarında internet haber sitelerinin yayınının durdurulması yerine, bu sitelerin gazeteci çalışanlarına basın kartı verilmemesi veya resmi ilan ve reklam imkanlarından yoksun bırakılması gibi müeyyideler uygulanacak.

Resmi ilan ve reklam yayınlanabilecek

Yayına ilişkin esas ve usuller, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun görüşü alınarak Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenecek.

“Öngörülebilir ölümlere kaza denmez”

ÇHD Başkanı Selçuk Kozağaçlı gözaltına alınmadan önce Ünivers Ekibine maden ocağından çalışma koşullarını ve bölgedeki çalışmalarını anlattı. Söyleşiden kısa bir süre sonra gözaltına alındı.

Çağrı Öner

Soma 'da ne yaşandı? Sizin ilk izlenimlerin neler? Selçuk Kozağaçlı: Bu ülke tarihinin en büyük işçi kıyımı, dünya madencilik tarihi içinde ise ilk üçe girer. Çok büyük bir felaketle karşı karşıyayız ama doğal felaket değil. İnsan yapısı, aşırı kar hırsı, elverişsiz alanlarda yüksek rekolteli madencilik, rödovans denilen performans dayalı kazanma... Bunların hepsi iş güvenliği noksanları, işçiye değer verme ile bir araya geldiğinde böyle büyük bir katliam oluyor. Bu nedenlerle kaza demiyoruz; kaza değil bu. Öngörülebilir ölümler hiçbir zaman kaza diye adlandırılmamalı.

Kader de değil?

Asla değil. Kazanın teknik tanımına da aykırı ayrıca. Kazanın bilimsel tanımı öngörülemezdir. Bu yüzden kaza denir. Fakat burada gayet öngörülebilir. Yani bu madende büyük bir ölümle sonuçlanabilecek felaket olacağını birçok insan biliyor ve konuşmuş. Çeşitli sebepleri var bunun.

Bunlar söyleniyormuş yani öyle mi?

Evet evet. Yani zaten aklın yolu bir. Üç vardiya çalışılan ve günde yaklaşık 11 ton kömür çıkartılan bir yerden söz ediyoruz. Yani her vardiyada 3 bin küsur kömür. Bunlar çok yüksek rakamlar... Taşeronlar birbirleriyle yarışıyorlar, vardiya birbiriyle yarışıyorlar; inanılmaz bir sistem. Madenin mülkiyeti, devletin yani Türkiye Kömür İşletmeleri'nin (TKİ) kanunla tanınan "rödovans" adı verilen bir sistemle çalışıyor. Ne kadar kömür çıkarırsanız devlet onu tartıyor, belli bir miktarına el koyuyor, işletme bedeli olarak kalanını size veriyor; serbest piyasada satıyorsunuz ya da devlet satın alıyor. Bu öyle bir sistem ki; ne kadar çok kömür çıkartırsanız kadar çok para kazanıyorsunuz. Bu da işçiye yüklenme anlamına geliyor. Madenin fiziksel özellikleri de elverişli değil. Mekanik çalışılabilen bir maden değil; insan gücüne yükleniliyor. 5 km karelik galerilerden konuşuyoruz. Dev bir maden ve içeri 1000 kişiye kadar indirebiliyorsunuz. İnanılmaz bir sayı yani... Vardiya usulü çalışılıyor. Birinci vardiya henüz çıkmadan ikinci vardiyanın yarısından çoğu içeri girmiş ve kurallara aykırı. Ama iyi ki tamamı girmemiş. Ölü

sayısı 1000'i de geçebilirdi

Belki de geçti biz bilmiyoruz?

Bu da olabilir. Şu anda bizim tahminimiz 480 ile 500 arasında artı eksi 10 ölüm olduğu yönünde. Korkunç sayılar bunlar. Bir kişi ile 500 kişi değişmiyor bunun bir cinayet olduğu gerçeği karşısında.

Devletin politikası ve yaptıkları açıklamalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

İki nedeni var. Birincisi şu; sermaye grubunun hükümetle inanılmaz güçlü bir ilişkisi var. Fabrika sahibinin eşi AKP'den bir genel meclis üyesi. AKP'nin veya AKP Hükümeti'nin kömür yardımı diye dağıttığı şeyin büyük bir kısmı büyük kısmını sağlayan madenlerden biri bu. Yani neredeyse 500 bin tona yakın sosyal amaçlı kullanılan kömür bu madenden ve Soma'dan kaynaklanıyor. Evet, hükümetle ilişkileri çok yüksek siyasal ilişkileri. Bir sebebi bu. Bir başka sebebi, hükümet bu gibi durumlarda her zaman sermayeyi korur.

Gözaltılar var mesela...

Evet gözaltılar. Daha da farklı çalışmalar var. Belediye

şikayetçi olmamaları için insanları ikna etmeye çalışıyor. Muhtarlıkları toplayıp çalıştırıyorlar bu amaçla. Evet, hükümet; tazminat avansları ödeyerek, ölen insanların yakınlarına iş vererek bu tepkiyi emmeye çalışacaktır. Daha önce de çalıştık maden ölümlerinde. Karadoğan'da çalıştım ben mesela. Tam bu anlattığımız gibi oldu. Hükümet tazminat avansları öder, geride kalan çocukları aynı

madenlerde işe sokarlar, askerlikleri ertelenir, vergi borçları ertelenir. İnsanlar ikna olurlar ve arkasını aramazlar. Gerçek sorumlunun yargılanması için uğraşmıyoruz ama çok zor. Hatta bazen insanlar kendilerine rağmen savunmaya çalışıyoruz, korumaya çalışıyoruz. Ama bu bir mücadele ve biz de bunu yapacağız burada.

ÇHD Başkanı Selçuk Kozağaçlı

Yatağan Kültürü: Direniş

Ünivers haber merkezi olarak Yatağan işçilerinin direnişlerinin 237. gününde Yatağan "Direniş çadırı"na konuk olduk. S dinledikten sonra, işçiler arasında direniş örgütleyenlerden YEAŞ Yatağan Termik Santrali'nde çalışan Mutlu Akseki ile iş sendikaların rolü hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik. Son olarak Maden-İş Sendikası Yatağan Şubesi İşyeri Baş Temsilcisi karşısında sendikaların rolü hakkında sorduğumuz soruları yanıtladı

Mehmet Ali Yemişçigil

Yatağan enerji ve maden işçilerinin özelleştirilmeye karşı verdikleri mücadele ilk değil. Bunun örneklerini 1997 ve 2000 yıllarında verilen özelleştirme kararına karşı gösterdikleri direnişte de görmek mümkün. 16 Eylül 2013'te başlayan direniş, işçi sınıfı mücadelesi adına bir umut taşıyor. Özelleştirmenin bir devlet politikası haline geldiğini vurgulayan işçiler, aynı zamanda halkında direnişe destek verdiğini söylüyorlar. Yatağan işçilerinin mücadelesi başladığı günden bugüne kadar Türkiye'nin diğer illerindeki emekçileri de örgütledi. Özellikle, işçilerin Ankara Kurtuluş Parkı'nda gerçekleştirdikleri direniş nöbetine, Zonguldak maden işçileri ve birçok üniversite öğrencisi katıldı. Aynı zamanda geçtiğimiz 1 Mayıs'ta gerçekleştirilen yürüyüşe sendika ve gençlik örgütlerinin de katılımı büyüktü. Son olarak, 13 Mayıs'ta 307 maden işçisinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan Soma faciasının ardından, Yatağan işçileri 'madencilerin katilleri özelleştirmedi' sloganıyla

la gerçekleştirdikleri eylemlerle direnişlerini güçlendirdiler.

250 günü geçti!

Direnişin 237. gününde Ünivers Ekibi olarak Yatağan Termik Santrali'nin önündeki "Direniş çadırı"na konuk olduk. İhalehin yapıldığı hafta olması sebebiyle birçok işçinin Ankara'da bulunmasına rağmen çadır biraz boş olsa da yine de emekçiler boş bırakmamıştı burayı. Santral çalışanlarından Yakup Koç derdini anlatmaya gönüllü oldu. Birçok haberde okuduğumuzun aksine özelleştirmenin kendisine neler getireceğini, hayatını nasıl etkilediğini ve etkileyeceğini anlattı. Malatya'nın Güdürlü Köyü'ndenmiş Koç, "Kırsal kesimin çocuğuyum anlayacaksınız" diyor kendisi için. Ankara'da Gazi Üniversitesi'nde öğretmenlik okumuş, son sınıfa geldiğinde ataması olmadığı için KPSS'ye girip Yatağan Termik Santrali'nde bakım servisini kazanmış. İşe girmeden önce işçilerle ilgili dedikodular duyduğunu söylüyor Yakup Boz, "Bir işi 10 kişi yapar, yani rahat iş" gibi... İşe girdiğinde ise bunun gerçek

olmadığını gördüğünü, bir arıza halinde o işçilerin hepsine ihtiyacı olduğunu söylüyor. Hatta, işleri aksadığı zaman eve gitmediği bile olurmuş. Çocuğu kafasının üstüne düştüğünde hastanede bile kalamamış, işine gitmek zorundaymış. Normal şartlarda olsa 2-3 gün çocuğunun yanında kalması gerekirmiş. Kalamama sebebi ise basit; özelleştirme. "Devlet kuruluşu olursa rahat ediyorsun çünkü izin hakkın var, mesailerin sözleşmede belli" diyor konu hakkında. Eğer özelleştirme gerçekleşirse sabah-tan akşama çalışmak zorunda kalacaktı, bu durumda bile evine gidemediği geceler olduğu halde. Taşeron işçilerin durumunu anlatıyor Yakup Boz, "Biraz taşeron işçiyi sendikaya bağlamayı başardıklarını fakat yine de direnişin en başında da taşeron işçilerin biraz daha destek vermeleri gerektiğini söylüyor. "Yine de katılmayanların durumlarını anlayabiliyorum" diyor, çünkü daha

önceki bir eylemde kamerayla tespit edilen 60 kadar işçi işinden olmuş. "Biz santral işçisiyiz, Allah kimseyi maden işçisi olmak zorunda bırakmasın, o konuya hiç girmiyim" diyor, dertleniyor, biraz da sinirleniyor çayını tazeleyip anlatmaya devam ediyor. Sitemle, "Ben 7 yıldır burdayım arkadaşım!" diyor. Bu süre zarfında işin ancak %30'unu öğrenebildiğini söylüyor. "Özelleştirme olduğu takdirde işten atılırsa, 4/C maddesi olduğu için şanslı gibi görünüyormuş ama aslında tam tersiymiş, devlet işten atılması halinde ona 3 şehir seçme ve oradaki herhangi bir işe atanmasını garanti ediyormuş. Daha da sinirleniyor Yakup Boz, tekrar öğretmenlik okuduğunu hatırlatıyor ve "Önce beni yerimizden edicekler, çocuğum ve eşimle birlikte düzenim bozulacak. Üstüne ben öğretmenlik okuduğum ve atanmadığım halde beni bir okula, hükümet konağına veya bir hastaneye atayacak. Atayacak dediğime bakmayın, hademe

olarak atayacak. Aynı okulu okuduğum bir arkadaşım yan sınıfta ders verirken ben anca tuvalet temizleyebileceğim. İstersen bana 10 bin tl maaş ver, yine de kaldıramam bu denli bir aşağılanmayı. Ailem benim okuyabilmem için koyunlarını sattı. Ben nasıl bakırım ailemin yüzüne!" diyor.

“

Kişi, işçi olduktan sonra sınıf kimliğini hatırlaması durumunda işçi bilinci de değişecektir.

Mutlu Akseki

”

Yakup boz'u dinledikten sonra lojmanların yolunu tuttuk, Mutlu Akseki ile buluşmak için. Akseki YEAŞ Yatağan Termik Santrali'nde yedi yıldır kazan bakımında çalışıyor. Aynı zamanda İşçi Partisi genel kurul üyesi ve işçilerin arasında direnişin örgütlenmesinde aktif rol oynayanlar-

Fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

Santral işçilerinin sorunlarını işçi sınıfı ve direnişte Ahmet Çakır özelleştirme

dan biri. Direniş süreci ve sonrası hakkında kendisiyle bir söyleşi gerçekleştirdik.

-İşçilerin “işçi sınıfı” bilincine yabancılaştığını sık sık duydum Yatağan’da bu doğru mu?

M.A: Toplumsal düşünme meselesi işçi sınıfının kendi kimliğini hatırlamasıyla olabilecek bir şey. Yatağan işçisi direnenek Türkiye genelinde büyük başarılar imza atıyor. Buradaki her işçi ustanın mesleğin yanı sıra direniş kültürünü de öğreniyor.

-Sendikalar bu bilincin öğretilmesi konusunda yardım edemez mi?

M.A: Aslında burda en büyük rol sendikaların. Sendikalar işçiyeye, işçi olduklarını anlatmıyor. O pencereden dünyaya bakması gerektiğini söylemesi gerekiyor. Türkiye’deki sendikal anlayışın düzenlenmesi ve doğru noktaya sokulması gerekiyor. Sistem öyle bir halde ki, işçi çalışsın, sendikacı yaşasın gibi işliyor düzen.

-TÜRK-İŞ’in durumuna işçinin bakış açısı nedir?

M.A: TÜRK-İŞ bu meseleyi çözmeye iradesi gösterirse çözebilir. O yüzden çok kilit bir noktada TÜRK-İŞ. Üretimden gelen büyük bir kuvveti var sendikaların o yüzden hiçbir sendikayı karşımızda olarak değerlendirmemeliyiz.

-Yatağan işçisinin özelleştirmeye karşı yaptığı direnişin Türkiye’de ne gibi etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?

M.A: Türkiye’de birçok yer özelleştirildi kimsenin sesi çıkmadı. Yatağan işçisi bu açıdan bir ön cephe. Eğer burası başarıya ulaşırsa bundan sonraki süreçte yapılacak birçok eylem için örnek olacak.

-Kazova işçileriyle kendinizi karşılaştırdığınızda ne gibi farklar görüyorsunuz?

M.A: İşçiler ülkenin değişik yerlerinde lokal bir mücadele yürütüyorlar. Bizi biraraya getirecek bir ortam yok. Kazova’yla farkımıza gelince, biz buranın devletin elinde kalması için mücadele ediyoruz. Kazova’daki durum harika. İşin gerçek sahipleri işin başında. Ama bu bir model. Bu modelinde geliştirilmesi gerekiyor.

Fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

Söleşinin ardından Mutlu Akseki’nin yanından ayrıldık. Günün sonuna doğru direniş sürecinin sendikal boyutunda neler yapıldığını ve yapılabileceğini konuşmak üzere Türkiye Maden-İş Sendikası Yatağan Şubesi’ne gittik. Maden-İş Sendikası Yatağan Şubesi İşyeri Baş Temsilcisi Ahmet Çakır sorularımızı yanıtladı.

-Sendikaların direnişteki rolünü anlatabilir misiniz?

A.Ç: Sendikalar bu tarz sorunları ele alıp, genel merkeze taşıyıp, sonuç almakla yükümlüdür. Biz de bunu yaptık ve TÜRK-İŞ’i önümüze aldık. TÜRK-İŞ’de artık kendi menfaatlerini düşünmüyorsa bir şeyler yapmak zorunda. Ergün Atalay işçinin haklarını korumak konusunda daha istekli ama bu da yeterli değil...

-İhale sürecini de hesaba katarsak direniş nereye kadar devam edecek?

A.Ç: Ben hiç bir zaman özelleştirmeyi ikinci şık olarak değerlendirmedim. Böyle bir şey olmayacak. Yatağan’ın kültürü direniş. Biz burayı teslim etmemekte kararlıyız. Direneceğiz ve kazanacağız.

-Sendikaların ihale sürecine doğrudan dahil olup buralara talip olması sizin için alternatif bir çözüm olamaz mı?

A.Ç: O zaman bizim ihaleye giren 6 firmadan ne farkımız kalır? Biz de sermaye olmuş oluruz böylece... ben özelleştirme yapılan yerlerin ihalelerine girenleri “akbaba” olarak görürüm. Eğer biz ihaleye girersek biz de bir “akbaba” oluruz. Seyit Ömer ve Kemerköy’deki santraller inanılmaz ucuz fiyata satıldı. Buralar sadece santral de değil. İçlerinde lojmanlar, gayrimenkuller hatta liman var. Biz kamunun malı kamuda kalsın istiyoruz, diğer türlü etik ve doğru olmaz.

-Direnişe herkes destek veriyor mu Yatağan’da?

A.Ç: Bizim dört tane arkadaşımız var suanda Ak Parti’nin ilçe yönetiminde olan. Onlar eylemlere destek vermiyorlar. Siyasi açıdan onlar bilinçli olarak orada duruyorlar çünkü insanların direncini kırmak istiyorlar.

-Hükümete bir tepkiniz var haliyle...

A.Ç: Tabii ki. Özelleştirdikleri yetmiyor gibi bir de hazine garantisi veriyorlar. Örneğin, burayı bir şirket alıyor ve sonra ben bu parayı ödeyemeyeceğim diyor. Ancak hükümet bu borçları ödemeye kefil oluyor. Bununla da bitmiyor, buradaki santrallerin baca gazı arıtma sistemleri şu anda faal. Bu sistem ürettiği elektriğin %10’unu baca gazına harcamak zorunda. Burada devlet yine araya girip işi çözdü. Burayı alacak olan şirket bu arıtma sistemini kullanmak zorunda değil. Sağlık açısından çok ciddi sıkıntılara yol açabilecek bir sorun bu. Geçmişte insanlar Yatağan’dan geçmek istemezdi pis havası yüzünden. Kansere vakaları da almış başını gitmişti. Aynı döneme geri döneceğiz anlayacağınız.

-Tüm sendikalar neden ortak bir tepki veremiyor?

A.Ç: Şu şekilde açıklayacağım “senin oturduğun koltuktan bir kaygın yoksa, zaten sendika olarak özelleştirmenin karşısındasındır”. Sendikaların hükümetle olan ilişkileri sorgulanmak zorunda. Yani sendikalar ve hükümet arasında mesafe olmak zorunda. Ama AK Parti’nin uyguladığı politikalar sebebiyle maalesef aralarında “mesafe” kalmadı. Hükümet “denetlerim” dediği anda herkes korkuyor. Ancak bu denetlemeden korkun yoksa karşı durabiliyorsunuz

Konunun muhataplarının açıklamalarının ardından direniş halen daha devam ediyor ve 250 gününü aştı. Ünivers ekibi olarak 12 Mayıs Pazartesi günü Yatağan işçilerinin direnişinin yanındaydık. 13 Mayıs Salı günü

ise özelleştirilmiş bir madenden, Soma Karanlıkdere Madeni’nden korkunç haber geldi. Yakup Boz’un maden işçileri hakkında söylediği şey aklımıza geldi, yüreğimiz, içimiz yandı.

4/C maddesi nedir?

657 sayılı Devlet Memurları Yasası’nın 4/c maddesi ile tanımlanan çalışma yöntemidir. 2004 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan madde ile bir yıldan az süreli ya da mevsimlik hizmet veren ve sözleşme doğrultusunda karar verilen görevlerde ve çalışma sınırları içinde sözleşmeyle çalıştırılan işçi sayılmayan emekçileri kapsar. Bu statüde çalıştırılan emekçiler, maddenin Devlet Memurları Yasası başlığı altında bulunmasına rağmen, ne devlet memuru ne işçi statüsüne sahiptir. Aynı zamanda sözleşme, 11 aylık bir süreci kapsayarak, emekçilerin kıdem tazminatı, yıllık izin, ikramiye ve diğer haklarını da elinden alır. Kısacası özelleştirilen kamu işletmelerindeki işçileri, güvensiz, düşük ücretle ve özlük haklarından yoksun bırakarak başka kamu işletmelerinde çalıştırmanın bir yolu olan 4C hukuksuz işçi çalıştırmanın da yolunu açmıştır. 2010 yılında Ankara’da 78 gün süren Tekel işçileri direnişine neden olan 4C kanunu, direnişin ardından Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu oybirliğiyle Anayasa mahkemesi’nden maddenin iptalini istedi. Ancak Anayasa Mahkemesi’4/C” maddesinin iptali istemini oy çokluğuyla reddetti. Geçmişten günümüze kadar emekçilerin hak arayışı olarak işçi sınıfı mücadelesi çerçevesinde gösterdikleri direniş, bugün de Yatağan işçileri direnişiyle yeni bir “Tekel direnişi mi doğuyor?” sorusunu gündeme taşıdı.

Mutlu Akseki’nin de söyleşimiz sırasında bahsettiği TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay’ın Yatağan işçilerinin direnişine destek verdiğini açıkladığı o metnin bir kısmı:

“Konfederasyonumuz üyesi Tes-İş ve Türkiye Maden-İş Sendikalarımıza üye işçilerimiz, bir süredir Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Güney Ege Linyit işletmelerinin özelleştirilmesine karşı mücadelelerini sürdürüyorlar. Geçtiğimiz ay içinde, bölgeye yaptığım ziyaret nedeniyle yapılan geniş katılımlı toplantıda, yalnızca işçilerimizin değil, esnafından muhtarına, sivil toplum kuruluşlarından işadamına kadar tüm bölge halkının bu özelleştirmeye karşı olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Bölge halkı, ülkemizde bugüne kadar yapılan özelleştirmelerin, işsizliği ve yoksulluğu körüklediğini, enerji gibi stratejik bir alanın, özel sektörün eline verilmesinin ülkemiz ve bölge açısından sakıncalarını gerekçeleriyle ortaya koymaktadır.

....

Hükümetin ve bölgenin en yetkili makamlarıyla bu konuya ilişkin görüşmelerimiz devam etmektedir. Sorunun bir an önce çözümü için TÜRK-İŞ üzerine düşen görevi yerine getirecek, özelleştirmeye karşı direnen Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy işçilerinin yanında olmaya devam edecektir”

Yeni Ortadoğu: Orta Afrika

Uzun yıllar Ortadoğu'yu etkisi altına alan din ve mezhep temelli çatışmalar, artık Afrika kıtasının başlıca sorunu. Son yıllarda bölgede hızla tırmanan gerginlikler ve siyasi istikrarsızlık, yeni terör gruplarına daha rahat yapılanma imkanı sağlıyor

Hasan Rençber

Dünya, Nijerya merkezli Boko Haram örgütünün 200'ü aşkın kız çocuğunu kaçırmalarıyla dikkatini Afrika'ya yöneltmiş de, benzer sorunlar uzun yıllar kıtanın gündeminde. Gelişmişlik bakımından "Batı"nın bir hayli gerisinde olan bölge, din ve mezhep temelli çatışmalar sebebiyle uzun süredir istikrara hasret. Somali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde uzun yıllar devam iç savaş ve çatışmaların ardından, nüfus bakımından dünyanın en büyük yedinci ülkesi olan Nijerya da aynı sorunlarla mücadele ediyor.

Nijerya'da ne olmuştu?

Boko Haram adlı örgüt 14 Nisan'da, Chibok kasabasında batı tarzı eğitim veren bir okulun yurdundan çoğunluğu Hristiyan 234 kız çocuğunu kaçırdı. Çocukların serbest bırakılması karşılığında, cezaevlerinde bulunan üst düzey üyelerinin

salıverilmesini talep eden örgüt, isteklerinin yerine getirilmemesi durumunda, çocukları köle olarak satacağı tehdidinde bulundu. Örgüt, sonraki günlerde de ülkenin çeşitli bölgelerinde saldırılarına hız verdi ve çocuk kaçırma artırdı. Pazarlık sürecinde Nijerya hükümetinden beklediği yanıtı alamayan Boko Haram, sonrasında ise daha ılımlı bir anlaşma karşılığında rehinelere yarısını bırakmayı vadetti.

Olası senaryolar neler?

Nijerya hükümetinin taviz vermektan kaçınması ve başta Boko Haram'ı terör örgütleri listesine dahil eden Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere batılı otoritelerin de örgütün lehine pazarlıklara karşı olması süreci işlemez hale getiriyor. Uzmanlara göre, en olası senaryo Boko Haram'ın taleplerini hafifleterek anlaşma yoluna gitmesi. Örgütün son günlerde yaptığı ılımlı açıklamalar bu olasılığı destekler nitelikte. Diğer olası senaryolardan olan

askeri müdahale seçeneği ise, bölgenin coğrafi yapısı ve örgüt üyelerinin rehinelere kolaylıkla zarar verme potansiyeli nedeniyle pek de başarılı sonuçlanacak gibi görünmüyor.

Boko Haram nedir?

1990'da ortaya çıkış ve sonrasında dağılma sürecinin ardından, 2001 yılında yeniden yapılanan ve resmi adı "Cemaat es-Sulh Sünnet Li Dava Vel Cihad" (Dava ve cihad için barış ve sünnet cemaati) olan örgüt, yerel Hausa dilinde, batı tarzı eğitim haramdır anlamına gelen "Boko Haram" olarak biliniyor. Nijerya'nın kuzey bölgelerinde bir şeriat yönetimi kurulmasını amaçlayan yapı, ismini 2009 yılında ardarda gerçekleştirdiği bombalı saldırılarla dünyaya duyurdu. Örgüt, Nisan 2014'de yüzlerce kız çocuğunu kaçırmalarıyla bilinirliğini zirveye çıkarırken tüm dünyadan büyük tepki topladı.

Kayıplar can yakıyor

Afganistan'ın Ab Barik köyündeki heyelanda toprak altında kalan 2 bin 500 kişiden umut kesildi. Afganistan'da acılar hala tazeyken Türkiye'de de tam olarak aynı olmasada Soma'da kömür madeninde meydana gelen kazada birçok kayıp oldu. İkisinin de ortak yönü bir çok masum insanın hayatını kaybetmesiydi

**Asya Doğan
Gizem Yenikler**

Yaklaşık bin haneli Ab Barik köyünde yağışların yol açtığı heyelan sonucu 300 ev toprak altında kalırken, diğer evlerde hasar görmesi ya da yeni heyelan tehlikesiyle boşaltıldı. Köyün güvenli bir bölgesinde toplanan halk, arama kurtarma ekiplerinin gelmesini ve insani yardım ulaştırılmasını bekliyor. Ancak bölgede son haftalarda şiddetlenen yağışlarda yolların zarar görmesi nedeniyle şu ana kadar köye Badahşan kent merkezinden sadece bir iş makinesi ulaştı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Muhammed Karim Halilli'nin yaptığı açıklamaya göre, Abi Barik bölgesinde artık arama kurtarma çalışması yapılmıyacağını, o bölgenin toplu mezarlık olacağını ve bu durumu Afganistan halkının yaşadığı en büyük facia olarak nitelendirdi. Halili, "Biz devlet olarak bölgede tehlike arz eden

diğer evlerin uygun bir yere taşınması için çalışma başlatacağız, ayrıca hayatını kaybedenler için yurt genelinde üç günlük yas ilan edeceğiz" dedi. Halili, toprak kayması sonucu hayatını kaybedenler konusunda net bir sayı belirtmeyerek, "ancak 300 ailenin toprak altında kaldığını" vurguladı. Bölgeye ulaşan İHH ekiplerinden edinilen bilgiye göre ise toprak altından 6'sı ağır olmak üzere 90 kişi kurtarıldı. İHH'nin Orta Asya Masası Sorumlusu Orhan Şefik, olay yerine vardıklarında heyelan bölgesinin üzerinde cenaze namazı kıldığını, kurtarma çalışmalarının ise sadece bir keçe ile yürütüldüğünü bildirdi. Badahşan eyaletine bağlı 4 bin 900 nüfuslu Hobo Barik köyünde bulunan 750 evin 300'ünün kullanılamaz hale geldiğini belirten Şefik, köyün tamamen boşaltıldığını söyledi. Şefik, heyelan öncesinde köyde düzenlenen düğün esnasında küçük boyutta bir toprak kayması olduğunu ve köylülerin yardım amacıyla düğün alanına

geldiğini, bu esnada meydana gelen heyelanla köylülerin toprak altında kaldığını bildirdi. Aynı zamanda, bölgeye ulaşan ilk yardım kuruluşu olan Dostum vakfı'nın başkanı Batur Dostum, yaptığı açıklamada, "Dost Ülke Türkiye'den TİKA, İHH ve Kimse Yok mu

derneğinin yaptığı ilk yardımlarda halkımıza ulaşmıştır kendilerine teşekkürü borç biliriz" ifadelerini kullandı. Ayrıca heyelan nedeniyle evlerini terketmek zorunda kalan 700 aileye, değişik uluslararası ve yerel dernekler tarafından yapılan yardımlar sürüyor.

Afetzedelere yardım dağıtmak için Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı (TİKA), İnsani Yardım Vakfı (İHH) ve Dünya Gıda Programı (WFP) başta olmak üzere, çok sayıda insani yardım kurumu faaliyete geçti, bazı Afgan işadamları da afetzedelere yemek dağıttı.

Çevrede kazanılan zafer

Danıştay, aldığı kararla Karşıyaka Sancaklı Köyü'ndeki Arapdağı altın ve gümüş madenine verilen ruhsatın iptalini onayladı

Paşa Tars

Kent merkezine 5 kilometre, toplu konutları 1-2 kilometre uzaklıktaki Arapdağı Altıntepe'de işletilmek istenen altın madenine verilen ruhsatın iptalini danıştay onayladı. Haber ekibi olarak davayı yürüten Ege Çevre ve Kültür Platformu'nun (EGEÇEP) Avukatı Hatice Hande Atay ile konuştuk. Altın madenine karşı 2 dava açtıklarını belirten Atay: "Gelen tepkiler ve araştırmalar sonucu Bostanlı havzasında olan yerin, koruma altında olduğundan dolayı davaları açma kararı aldık. İşletme ruhsatına karşı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ve ikinci sınıf iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olarak İzmir İl Özel İdaresine davalar açtık.

2 davayı da EGEÇEP olarak yürüttük" dedi. Ayrıca Karşıyaka Belediyesi ve İzmir Barosunun da dava açtığını belirten Atay: "Bizimkisi ruhsatlara yönelik 2 davaydı, İzmir barosunun ise Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir kararına karşı açılan davaydı. Bu üç farklı dava birbirini destekledi. Baronunki ehliyet reddi olarak sonuçlandı fakat diğer davalar olumlu olarak sonuçlandı" dedi.

Mahkemeden bir ilk
Mahkeme, madenin "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir" raporu ile işletilmesinin yasalara aykırı olduğuna hükmetmişti. Ancak, madenci şirket Metro AŞ ve İl Özel İdaresi mahkemenin verdiği bu karara karşı temyiz talebinde bulundu. Danıştay

da temyiz talebini reddederek, mahkemenin verdiği "ruhsatın iptal edilmesi" kararını onayladı.

ÇED, maden ruhsatı için değil

Mahkeme karara gerekçe olarak işletmeye ÇED yönetmeliğinin uygulanmaması olduğunu gösterdi. 3'üncü İdare Mahkemesi, projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenmesinde ÇED sürecinin önemine dikkat çekti. Danıştay, izinlerin iptalinin yanı sıra altın madenleri ve ÇED süreçleriyle ilgili önemli bir karara imza atmış oldu.

Yönetmeliğin değişmesini istiyoruz

Bu kararı önemsediklerini belirten Atay: "İlk defa ÇED yönetmeliğini maden kanunundan üsttün tutan bir karar oldu. Madenlerin kazanılmış hakkını koruyan

hükümün değiştirilmesi ve olası etkileri olacak her türlü işletmenin bir Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecine tabi tutularak yönetmeliğinin değişmesini bekliyoruz. Ayrıca çevre ve insan hakkı olarak da olumlu bir karar oldu" dedi.

Avukat Hatice Hande Atay

Ergene'de kanser bitiyor

Türkiye'de Marmara Bölgesi'nin Karadeniz kıyılarından başlayıp en sonunda Meriç Nehri ile birleşerek Ege Denizi'ne dökülen bir nehir olan Ergene ayrıca Marmara Bölgesi'nde Ergene Bölümü'ne ismini vermiştir. Nehir Çerkezköy ve Çorlu'daki sanayi tesisleri yüzünden kirleniyor. Özellikle taşıdığı zaman bütün Ergene Ovası ve nehir üzerinde bulunan birçok yerleşim birimi de kirlilikten etkileniyor

Dila Begüm Kocaman

Türkiye'de Marmara Bölgesi'nin Karadeniz kıyılarından başlayıp en sonunda Meriç Nehri ile birleşerek Ege Denizi'ne dökülen bir nehir olan Ergene ayrıca Marmara Bölgesi'nde Ergene Bölümü'ne ismini vermiştir. Nehir Çerkezköy ve Çorlu'daki sanayi tesisleri yüzünden kirleniyor. Özellikle taşıdığı zaman bütün Ergene Ovası ve nehir üzerinde bulunan birçok yerleşim birimi de kirlilikten etkileniyor. Yaklaşık 2 bin sanayi tesisi, Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne'nin can damarı olan 283 kilometrelik Ergene Nehri gün geçtikçe daha çok kirleniyor. Trakya'nın 8 bin yıllık tarımsal kültüre sahip olan ve Türkiye'nin ayçiçeği ihtiyacının %70'i, çeltiğin %50'si, buğday'ın %10'unun Ergene Nehrinin bulunduğu bölgeden karşılanan verimli tarım arazileri nehrin kirli sularından olumsuz yönde etkilenirken bölgede kanser vakaları da sürekli olarak artıyor. Çevresindeki sanayi tesisleri kesilen para cezalarına karşın her gün 330 bin metreküp atık suyu nehre bırakıyor.

"641 hanenin 33'ünde kanser var"

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Balkan Onkoloji Hastanesi'nin verilerine göre Trakya bölgesinde yılda 3 bin civarında kanser vakası görülüyor. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr.

daha fazla miktarda bulunması Ergene Nehri'nin kansere neden olduğunun göstergesi" diyerek tehlikeye dikkat çekiyor. Yorulmaz aynı zamanda Ergene Nehri'nde yaşanan kirliliğin; geçtiği toprakları, bu alandaki yeraltı sularını, buharlaşarak havayı, nehir suyu ile sulanan tarımsal

daki hanelerin yüzde 12'sinde yaşayan aileler bir yakınlarını kanserden kaybetmişler. Bu durum 68 bin hanede bu kayıpların 8 bin 173 ölüm olduğu anlamına gelmektedir" diye konuşuyor. Kanserli hasta bulunan evlerde yaşayanların Çorlu'da 10 yıldan daha uzun süredir ikamet etmesi

sanayi tesislerine ağır para cezaları getirilmesine rağmen "kirlenen öder" anlayışı nedeniyle nehrin temizlenmesi mümkün olmadı. Sanayi tesisleri parasını ödeyip nehri kirlitmeye devam etti.

Temizlik başladı

Devlet ve sanayiler ortak bir projeye 2 aydan beri temizlik çalışmalarına başlamış durumda. Çorluda ihalelerin ve hafriyatların yapımına başlandığını söyleyen Gazeteci Erdal Özcan, bu projeye birlikte Çorlu bölgesinde 11-12 adet sanayi bölgesinin tüm atıklarının arıtılmış olarak verileceğinin altını çiziyor. Halk artık Ergene Nehri'nin ve Çorlu Deresi'nin kollarının temiz akmasını bekliyor. Bu çalışmalarla birlikte Çorlu ve çevresindeki tüm belediyelere arıtma getirilmesi planlanıyor. Ayrıca Erdal Özcan, son dönemlerdeki düzenlemelerle birlikte çevredeki yüze yakın deri fabrikasının arıtma sistemlerinin çalıştığını ve 24 saat boyunca istenilen her zaman bunun kontrol edilebildiğini de ekliyor. Projenin ileride yalnızca sanayi atıklarını değil evsel atıkları da içererek giderek büyümesi amaçlanırken tüm bunların yapılması için hükümet yardımı hazır olduğunu söylüyor.

Faruk Yorulmaz, Ergene suyunda; kurşun, cıva, kadmiyum gibi ağır metaller; arsenik ve boya gibi zehirli kimyasallar belirlendiğini kaydederek "Kanserli hastaların vücudunda, kanserli olmayanlara göre Ergene Nehri suyunda bulunan, bu kanser yapıcı maddelerin

ürünleri kirlendiğini belirterek bu tür besinleri tüketen insanlarda da tüketilen zararlı maddelere bağlı hastalıklar görüldüğünü de söylüyor. Anket sonuçlarına göre 641 hanenin 33'ünde kanser olan bir kişi bulunduğu belgelenirken Yorulmaz, "Araştırma grubun-

ve evlerinin uzaklığının Çorlu Deresi'ne 510 metreden az olduğu da dikkatlerden kaçmıyor. Tüm bu nedenlerden dolayı 2011 yılında uygulanmaya başlanan "Ergene Havzası Koruma Eylem Planı" kapsamında nehrin suyunu hem kullanan hem kirlüten

10 Haziran

Pinokyo Çocuk Oyunu

Yer: İzmir Sanat - Fuar
Saat:11:00

Sıla Konseri

Yer: İzmir Arena -Bayraklı
Saat:22:00

13
Haziran

Hamlet Tiyatro Oyunu

Yer: İzmir Sanat -Fuar
Saat:20:30

Ege Makedonya Göçmenleri 2. Bahar Şenliği

Yer: Elit Düğün Salonu - Çiğli
Saat:17:30

14
Haziran

15 Haziran

36. İzmir Ayakkabı, Çanta ve Aksesuarları Fuarı

Yer : Uluslararası İzmir Fuar Alanı

ezginin günlüğü

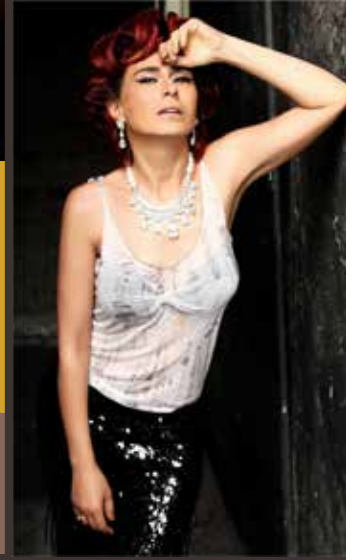

Ezginin Günlüğü Konseri

Yer: Bostanlı Suat Taşer Açık hava Tiyatrosu
Saat:21:00

Yıldız Tilbe Konseri

Yer: İzmir Arena
Bayraklı
Saat:22:00

Yüksek Sadakat ve Pinhani Konseri

Yer: Atatürk Kültür Merkezi
Saat: 20:30

17 Haziran

Adolf Tiyatro Oyunu

Yer:Bostanlı Suat Taşer
Açık hava Tiyatrosu
Saat: 21:30

18 Haziran

19 Haziran

Ayhan Sicimoğlu Latin All Stars

Yer: Bostanlı Suat Taşer
Açık hava Tiyatrosu
Saat:21:00

SUNAY ÖZEL RESİM SERGİSİ

12 - 19 Haziran 2014

Açılış : 12 Haziran 2014 Perşembe Saat: 18.00

Yer: Tarihi Havagazı Fabrikası
Kültür Merkezi

20 Haziran

ARKADAŞIM HOŞGELDİN

Yer:Kültürpark Açık hava Tiyatrosu
Saat:21:00

24 Haziran

Zakkum Konseri

Yer:Bostanlı Suat Taşer
Açık hava Tiyatrosu
Saat:21:00

MAŞER-İ CÜMBÜŞ

Maşer-i Cümbüş Doğaçlama Tiyatro

Yer: Bostanlı Suat Taşer Açık hava Tiyatrosu
Saat:21:00

Ünivers

İzmir Ekonomi Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi
SAHİBİ Prof.Dr. Tunçdan Baltacıoğlu | Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Yrd. Doç. Dr. Gökçen Karanfil
BÖLÜM EDITÖRLERİ Ünivers Aşkın Pazarcıklı, Bora Sıpal | Kültür-Sanat Melike Futtu | Yerel Burak Karayalçın | Kampüs Gözde
Özhan | Spor Engin Öztürk | Redaksiyon Hasan Rençber | Mehmet Ali Yemişçigil | Çağrı Öner | Gizem Yenikler | Asya Doğan | Paşa
Tars | Saba Kulaksız | Funda Öztürk | Doğukan Orkun Kalkan
TASARIM EKİBİ Dila Begüm Kocaman | Orhan Sılay Özdemirhan | Bora Sıpal | Fotoğraf Editörü Nihan Fatma Turgut

Basım Yeri
HÜRRIYET MATBAASI
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mahallesi
Çamdibi / İZMİR
Tel:0 232 435 69 69
hurriyetmatbaa@hurriyetmatbaa.com